

DXX-004-004206

Seat No. _____

M. Ed. (Sem. - II) (CBCS) Examination

May / June - 2015

Guidance & Counselling

Faculty Code : 004

Subject Code : 004206

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) વિભાગ-૧ના બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૨) વિભાગ-૨ના પ્રશ્નોના માંગ્યા મુજબ ઉત્તર લખવા.
(૩) બંને વિભાગના ઉત્તરો મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ લખવા.

- Instructions :** (1) All Questions are compulsory in Section-I.
(2) Do as directed for Questions of Section-II.
(3) Write both the sections in Main Answer Book.

SECTION – I

- 1 નીચે આપેલા બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોનાં ઉત્તર પ્રત્યેક પ્રશ્નની નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી લખો. 20
- (1) નીચે પૈકી કયુ અસીલની માહિતી એકત્ર કરવાનું સાધન નથી ?
- (A) આત્મકથા (B) રોજનીશી
(C) સેમિનાર (D) આ બધા
- (2) વ્યાવસાયિક માહિતી.....
- (A) આકર્ષક હોવી જોઈએ
(B) ભ્રામક હોવી જોઈએ.
(C) ઘણાં બધાં વ્યવસાયોની માહિતીવાળી હોવી જોઈએ.
(D) સાચી, અદ્યતન અને વિશ્વાસપાત્ર હોવી જોઈએ.
- (3) CRC નું પુરૂ નામ શું છે ?
- (A) કોમ્યુનીટી રેસિડન્સ કાર્ડ
(B) ક્યુમ્યુલેટીવ રેકર્ડ કાર્ડ
(C) ક્યુમ્યુલેટીવ રજીસ્ટ્રેશન કાર્ડ
(D) સેન્ટ્રલ રજીસ્ટ્રેશન કાર્ડ
- (4) માર્ગદર્શનની સૌથી અસરકારક સંસ્થા કઈ છે ?
- (A) શાળા (B) સમાજ
(C) મંદિર (D) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (5) કાર્ય વિશ્લેષણ પત્રકનો હેતુ શું છે ?
- (A) વિદ્યાર્થી સંબંધી માહિતી એકત્ર કરવી.
(B) વ્યવસાય સંબંધી માહિતી એકત્ર કરવી.
(C) આ બંને
(D) બંનેમાંથી એક પણ નહીં

- (6) નીચે પૈકી સમૂહ માધ્યમ કયું છે ?
 (A) વર્તમાનપત્ર (B) ટેલિવિઝન
 (C) રેડિયો (D) આ બધાં
- (7) 'સામાજિકતામિતી' ક્યારે વપરાય ?
 (A) અસીલ અંગેની પ્રાથમિક માહિતી મેળવવા
 (B) અસીલ અંગેની ઊંડાણપૂર્વકની માહિતી મેળવવા
 (C) અસીલ અંગેની જૂથના સંબંધોની માહિતી મેળવવા
 (D) આ બધા
- (8) શાળામાં કોઈ પ્રવૃત્તિમાં ભાગ ન લેતાં વિદ્યાર્થી..... ગણાય.
 (A) અટૂલા (B) ડરપોક
 (C) મેઘાવી (D) આ બધાં
- (9) ઓળખયાદી ક્યારે વપરાય ?
 (A) પ્રાથમિક માહિતી મેળવવા (B) ઊંડાણભરી માહિતી મેળવવા
 (C) વર્તન-તરેહ જાણવા (D) વ્યક્તિત્વને જાણવા
- (10) ધોરણ 8 B નાં વર્ગમાં અભ્યાસ કરતાં વિદ્યાર્થીઓનું જૂથ કેવું જૂથ ગણાય ?
 (A) મનોવૈજ્ઞાનિક (B) વ્યાવસાયિક
 (C) ઔપચારિક (D) અનૌપચારિક
- (11) નીચે પૈકી કઈ માહિતીનાં સમૂહ વિતરણની પધ્ધતિ છે ?
 (A) ફાઈલીંગ (B) પરિસંવાદ
 (C) સર્વેક્ષણ (D) આ બધી
- (12) નીચે પૈકી કઈ બાબત માહિતીના વર્ગીકરણ સાથે સંકળાયેલી છે ?
 (A) ફાઈલીંગ (B) DOT
 (C) આ બંને (D) બેમાંથી એકપણ નહીં

- (13) DOT નો પુરો અર્થ શું છે ?
- (A) ડીકશનરી ઓન ટેકનોલોજી
 (B) ડીરેક્ટરી ઓફ ટાઇટલ્સ
 (C) ડીકશનરી ઓન ટેકનીકલ
 (D) ડીકશનરી ઓફ ઓક્યુપેશનલ ટાઇટલ્સ
- (14) ગલી કે મહોલ્લામાં રમત-ગમત માટે મળતું જૂથ કેવું જૂથ કહેવાય ?
- (A) ઔપચારિક (B) અનૌપચારિક
 (C) વિશિષ્ટ (D) આ બધાં
- (15) સંગૃહિત માહિતી પત્રકનો હેતુ શો છે ?
- (A) વિદ્યાર્થી સંબંધી સમગ્ર બાબતો - માહિતીનું એકત્રીકરણ
 (B) વિદ્યાર્થીએ મેળવેલી સફળતાને બિરદાવવી.
 (C) વાલીને જરૂરી સૂચનાઓ આપવી.
 (D) આ પૈકી એકપણ નહીં
- (16) જૂથ દ્વારા વ્યક્તિના કયા કૌશલ્યનો વિકાસ શક્ય બને છે ?
- (A) શારીરિક (B) માનસિક
 (C) સામાજિક (D) એકપણ નહીં
- (17) NCO એટલે શું ?
- (A) નેશનલ ચિલ્ડ્રન ઓર્ગેનાઇઝેશન
 (B) નેચરલ ક્લાસીફિકેશન ઓફ ઓક્યુપેશન્સ
 (C) નેશનલ ક્લાસીફિકેશન ઓફ ઓક્યુપેશન્સ
 (D) આ પૈકી કોઈ નહીં.

(18) અપવાદરૂપ બાળકોમાં કેવા બાળકોનો સમાવેશ થાય છે ?

- (A) મેઘાવી (B) શારીરિક અક્ષમ
(C) મંદબુદ્ધિવાળા (D) આ બધાં

(19) માર્ગદર્શન સેવાઓ માટે નીચે પૈકી કયુ વિધાન સાચુ છે ?

- (i) માર્ગદર્શન મદદ છે, નિદર્શન નથી.
(ii) માર્ગદર્શન માત્ર પસંદિત વિદ્યાર્થીઓ માટે જ હોય છે.
- (A) વિધાન નં. (i) સાચુ છે.
(B) વિધાન નં. (ii) સાચુ છે.
(C) બંને વિધાન સાચા છે.
(D) બંને વિધાન ખોટા છે.

(20) વિદ્યાર્થીઓનાં શારીરિક વિકાસ માટે શાળાએ નીચે પૈકી કઈ પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરવી જોઈએ ?

- (A) જ્ઞાનવર્ધક (B) ખેલકૂદ
(C) વક્તૃત્વ (D) વૈજ્ઞાનિક

SECTION – II

1 નીચેના આપેલા બે પ્રશ્નો પૈકી કોઈએક નો ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં લખો 12

(1.1) જૂથ માર્ગદર્શન સેવાની વિસ્તૃત ચર્ચા નીચે મુદ્દાઓના સંદર્ભમાં કરો.

- જૂથની સંકલ્પના
- જૂથ માર્ગદર્શનનો અર્થ
- જૂથના પ્રકારો અને લાક્ષણિકતાઓ.
- જૂથના માર્ગદર્શનની પ્રયુક્તિઓ.

(1.2) અસાધારણ બાળકોની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી, આવા બાળકોને આપવાની વિવિધ પ્રયુક્તિઓ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

- 2 નીચે આપેલા ત્રણ પૈકી કોઈપણ બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તરો આશરે 250 શબ્દોમાં જણાવો. 12
- (2.1) સંગ્રહિત માહિતી પત્રક એટલે શું ? માર્ગદર્શન સેવામાં તેના ઉપયોગો જણાવો.
- (2.2) વ્યાવસાયિક માહિતી મેળવવાનાં સ્ત્રોતોની ચર્ચા કરો.
- (2.3) માર્ગદર્શન સેવાઓમાં અવલોકન અને રોજનીશીનો ઉપયોગ તેની મર્યાદા સહિત ચર્ચો.
- 3 નીચે આપેલા ચાર પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોનાં ઉત્તરો આશરે 150 શબ્દોમાં લખો. 12
- (3.1) સામાજિકતામિતીની સંકલ્પના જણાવી માર્ગદર્શન સેવામાં તેની કાર્યવાહી અને ઉપયોગિતા ચર્ચો.
- (3.2) વ્યક્તિ અભ્યાસ માર્ગદર્શન સેવામાં ક્યારે અને કેવી રીતે ઉપયોગી બને ? ચર્ચો.
- (3.3) માર્ગદર્શન સેવાનાં સાધન તરીકે કારકિર્દી પરિષદ ચર્ચો.
- (3.4) માર્ગદર્શન સેવાઓમાં સમૂહમાધ્યમોની ભૂમિકા ચર્ચો.
- 4 નીચેના પ્રશ્નોનાં ઉત્તરો સંક્ષેપમાં જણાવો. 14
- (4.1) આત્મકથાનાં કોઈ ચાર ઉપયોગો લખો.
- (4.2) ક્રમ માપદંડનો માર્ગદર્શન સેવાઓમાં ઉપયોગ જણાવો.
- (4.3) રાજ્યનું માહિતી ખાતું માર્ગદર્શન પ્રવૃત્તિમાં કઈ રીતે ઉપયોગી થશે.
- (4.4) મનોનાટ્ય એટલે શું ?
- (4.5) કાર્ય વિશ્લેષણ પત્રકમાં સમાવિષ્ટ કોઈ ચાર મુખ્ય બાબતો લખો.
- (4.6) ફાઈલિંગનાં કોઈ બે પ્રકારો જણાવો.
- (4.7) વ્યાવસાયિક માહિતીની કોઈ ચાર લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.

ENGLISH VERSION

SECTION - I

1 Answer the following MCQs by choosing proper alternatives **20** given under each of them.

(1) Which of the following is not used to collect information about client ?

- (A) Autobiography (B) Diary
(C) Seminar (D) All of these

(2) Occupational information must be

- (A) Attractive
(B) Illusive
(C) Containing many occupational detail.
(D) Correct, latest and reliable.

(3) What is full form of CRC ?

- (A) Community residence card.
(B) Cumulative record card.
(C) Cumulative registration card.
(D) Central registration card.

(4) Which is most powerful agency for guidance ?

- (A) School (B) Society
(C) Temple (D) None

- (5) What is the purpose of job analysis ?
- (A) To collect data regarding student.
 - (B) To collect data regarding occupation.
 - (C) Both of these
 - (D) None of these
- (6) Which of the following is mass media ?
- (A) Newspaper (B) Television
 - (C) Radio (D) All of these
- (7) When is sociometry used ?
- (A) To get primary data of the client.
 - (B) To get indepth data of the client.
 - (C) To get group relations of the client.
 - (D) All of these
- (8) Students who do not participate in any activities of the school are
- (A) Isolated (B) Coward
 - (C) Brilliant (D) All of these
- (9) When is check list used ?
- (A) To collect primary data
 - (B) To collect indepth data.
 - (C) To know behavior pattern
 - (D) To know personality.

- (10) The group studying in std 8 B class is a group.
- (A) Psychological (B) Professional
(C) Formal (D) Non-Formal
- (11) Which of the following is a method of group dissemination of information ?
- (A) Filing (B) Career conference
(C) Survey (D) All of these
- (12) Which of the following is associated with classification of information ?
- (A) Filing (B) DOT
(C) Both (D) None
- (13) What is full form of DOT ?
- (A) Dictionary on technology.
(B) Directory of titles
(C) Dictionary on technical
(D) Dictionary of occupational titles.
- (14) The group meeting for street or area play-games is titled which group ?
- (A) Formal (B) Non-Formal
(C) Specific (D) All of these
- (15) What is the purpose of cumulative record card ?
- (A) To collect all data and information regarding the student.
(B) To appreciate success gained by the student.
(C) To instruct guardians.
(D) None of these

- (16) Which skills are developed by group ?
- (A) Physical (B) Mental
(C) Social (D) None of these
- (17) What is NCO ?
- (A) National children organization.
(B) Natural classification of occupations.
(C) National classification of occupations.
(D) None of these
- (18) Which children are included in exceptional children ?
- (A) Brilliant (B) Physically disabled
(C) Mentally retarded (D) All of these
- (19) Which of the following statements is true for guidance services ?
- (i) Guidance is a help, not direction.
(ii) Guidance is for selected students only.
- (A) Statement no. (i) is true.
(B) Statement no. (ii) is true.
(C) Both are true.
(D) Both are false.

(20) Which activity should school arrange for physical development of students ?

(A) Knowledge related

(B) Sports-games

(C) Elocution

(D) Scientific

SECTION - II

1 Answer any one of following two questions in about 500 words each. 12

(1.1) Discuss group guidance in detail keeping the following points in mind.

- Concept of group.
- Meaning of group guidance
- Group types and characteristics
- Techniques for group guidance

(1.2) Clarify the concept of exceptional children and discuss techniques for their guidance in detail with examples.

2 Answer any TWO of the following three questions in about 250 words each. 12

(2.1) What is cumulative record card ? Write its uses in guidance services.

(2.2) Discuss sources of occupational information.

(2.3) Discuss observation and diary as tools for guidance services, along with their limitations.

3 Answer any THREE of the following four questions in about 150 words each. **12**

(3.1) Give concept of sociometry and discuss its use and procedure for guidance.

(3.2) When and how will case study be useful in guidance services ?

(3.3) Discuss career conference as a tool of guidance services.

(3.4) Discuss role of mass media in guidance services.

4 Answer in brief the following questions. **14**

(4.1) Write use of autobiography (any four).

(4.2) State use of rating scale in guidance

(4.3) How will state information bureau be helpful in guidance services ?

(4.4) What is psycho-drama ?

(4.5) Write any four detail included in job analysis.

(4.6) Write any two types of filing.

(4.7) State any four characteristics of occupational information.
